

Atkirtis vagims

Gintautas Degutis

Antipiratinės veiklos asociacija ir intelektinę nuosavybę saugantys pareigūnai vėl krėtė nelegalią produkciją siūlančius prekeivius.

Sėkminga metų pradžia

Lietuvos antipiratinės veiklos asociacijos (ANVA) specialistų ir policijos pareigūnų pastangomis šalies prekyvietėse sausį–kovą buvo konfiskuota per 46 tūkst. nelegalių laikmenų su įrašais.

Iš jų į beveik 35 tūkst. laikmenų buvo įrašyta filmų, apie 11 tūkst. – muzika, o 434 – žaidimai. Tiesa, didžiąją laimikio dalį (30,5 tūkst.) pavyko aptikti šių metų vasarį su laikius kontrabandą iš Rusijos.

Pernai tuo pačiu laikotarpiu iš prekybos išimta tik apie 12,9 tūkst. nelegalių laikmenų.

Juodojoje rinkoje vieno DVD įrašo kaina svyruoja nuo 15 iki 25 litų. Realizavus šią produkciją autorinių teisių turėtojai būtų patyrę per milijoną litų nuostolių.

Šiomet kol kas itin sėkmingai sekasi kovoti ir su namudiniai laikmenų tiražuotojais – uždarytos net 4 nelegalių laikmenų gamyklėlės.

Produkciją slepia

ANVA atstovai pripažįsta, kad pareigūnai pas prekeivius suranda vis mažiau piratinės produkcijos, nes jie gudrauja.

„Nelegalių kompaktinių ir DVD diskų prekeiviai turgavietėse laiko nedaug. Likusias laikmenas jie palieka automobiliuose ar kitose vietose. Tai bendra tendencija visose prekyvietėse. Prekeiviai taip bando apsisaugoti nuo didesnės atsakomybės ir baudų“, – pastabomis dalijosi ANVA pirmininkas Vytas Simanavičius. Neretas atvejis, kai pirkėjams apskritai rodomi tik nelegalių diskų viršeliai. Išsirinkus pirkinį, prekeiviai nubėga iki slėptuvės ir atneša laikmenas.

Jei asmuo traukiamas administracinė atsakomybėn, jam gre-

sia bauda nuo 300 iki 1500 litų. Tačiau jei pas įtariamą asmenį aptinkama produkcijos už sumą, viršijančią 100 MGL – 13 000 litų (1 MGL – minimalus gyvenimo lygis Lietuvoje yra 130 litų), jis gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn. Tokiu atveju baudos svyruoja nuo kelių iki keliasdešimties tūkstančių litų.

Tačiau, V. Simanavičiaus įsitikinimu, teismai skiria per mažas bausmes. „Dabar padėtis gal jau šiek tiek taisosi, bet dar neseniai penktą ar šeštą kartą už piratinės produkcijos platinimą sučiupti asmenys gaudavo po 300–500 litų baudą“, – apgailestavo asociacijos pirmininkas.

Klaipėda – piratų sostinė?

Vienvaldis nelegalių laikmenų prekybos lyderis yra Vilnius. Sostinėje parduodama bene du trečdaliai visos piratinės produkcijos. Daugiausia – Gariūnų, Kalvarijų ir Antakalnio turgavietėse. Tačiau autorinių teisių gynėjai sako, kad pastaruosiu metu labai daug laikmenų su nelegaliais įrašais pradėjo plūsti į uostamiestį. Dauguma jų atkeliauja iš Rusijos ir Kaliningrado srities.

„Reikės intensyviau dirbti, nes jei nieko nesiimsime, Klaipėda gali tapti piratų sostine“, – nuogąstavo V. Simanavičius.

Pasak autorių teisių gynėjų, nelegali produkcija vis labiau plinta internetu, ypač specialiuose tinklalapiuose, kuriais naudodamiesi vartotojai gali keistis duomenimis.

Skaičiai ir faktai

2007 m.

- Iš prekybos išimta per 68 tūkst. nelegalių laikmenų su įrašais.
- Patikrintos 149 prekyvietės.
- Uždarytos 25 interneto svetainės ir 7 nelegalios produkcijos gamyklos.

2008 m. (sausis–kovas)

- Iš prekybos išimta per 46 tūkst. nelegalių laikmenų su įrašais.
- Patikrinta apie 40 prekyviečių.
- Uždarytos 4 nelegalios produkcijos gamyklos.